

FRA NÆR OG FJERN

December 1985

Spencer W. Kimball
1895 - 1985

Præsident Kimball døde i en alder af 90 år

Præsident Ezra Taft Benson bliver kirkens nye præsident.

Præsident Spencer W. Kimball døde den 5. november 1985 i Salt Lake City af årsager der havde med hans høje alder at gøre. Han blev 90 år gammel. Begravelseshøjtideligheden blev afholdt den 9. november i Tabernaklet.

Præsident Kimball overleves af sin enke, som var hos ham da han døde, tre sønner, en datter, 26 børnebørn og 53 oldebørn.

Præsident Ezra Taft Benson, præsident for De tolvs Kvorum og medlem af samme kvorum siden 1943 er blevet ordineret til præsident for kirken og han har valgt præsident Gordon B. Hinckley som førsterådgiver og ældste Thomas S. Monson som andenrådgiver. Vi vil senere bringe en biografi af præsident Benson.

Præsident Kimballs periode som præsident blev præget af en betydelig fremgang i aktiviteterne med at forkynde Jesu Kristi evangelium til hele verden, med at fuldkommengøre de hellige ved at forberede dem til at modtage alle velsignelserne der hører til evangeliet, og med at forløse de døde gennem udførelse af stedfortrædende evangeliske ordinanser.

Hans vidnesbyrd om dette arbejde kommer til udtryk i hans hovedtale ved oktoberkonferencen i 1982 i Salt Lake City.

Præsident Kimball erklærede: "I de 150 år der er gået siden genoprettelsen og begyndende med Joseph Smith, har Guds profeter i de sidste dage løftet deres stemmer klart og med myndighed og i sandhed, når de har båret deres vidnesbyrd om arbejdet i de sidste dage og om Jesu Kristi evangeliums frelsende kraft. Til disse store mænds vidnesbyrd tilføjer jeg mit. Jeg ved at Jesus Kristus er den levende Guds søn og at han blev korsfæstet for verdens synder. Han er min ven, min Frelser, min Herre og min Gud."

Spencer Wooley Kimball blev kirkens 12. præsident d. 30. december 1973, mens han stod på toppen af en lang lederskabskarriere. Præsident Kimball opretholdtes som "profet, seer og åbenbarer og præsident for kirken" ved et møde, hvor De tolvs Kvorum omorganiseredes og som blev afholdt i templet i Salt Lake City. Han efterfulgte præsident Harold B. Lee.

Præsident Kimball præsiderede over mere end 5 millioner medlemmer over hele verden.

Han var en vidunderlig lærer og en utrættelig arbejder der altid udførte sit arbejde og sine rejser i et sådant tempo, at mange af hans yngre medarbejdere havde svært ved at følge med.

Han huskes som den der fik åbenbaringen om, at alle værdige mandlige medlemmer i kirken, uanset race eller hudfarve, skal have mulighed for at modtage præstedømmet, et ansvar som ikke tidligere var blevet givet de sorte. Offentliggørelsen af denne åbenbaring, som foranledigedes af præsident Kimballs store kærlighed og omsorg for alle kirkens medlemmer og hans inderlige stræben efter at få guddommelig vejledning, fandt sted d. 9. juni 1978 og blev mødt med stor glæde, både indenfor og udenfor kirken.

Under hans ledelse blev det annonceret, at der skulle bygges 26 nye templer, og at der skulle organiseres et Halvfjersernes første Kvorum.

Det nye "samlede mødeskema", hvor kirkens møder blev samlet til en 3-timers mødeblok om søndagen blev også indført under hans vejledning. Dette var for at øge effektiviteten og at spare energi og penge.

Spencer W. Kimball blev født d. 28. marts 1895 og var den 6. af Olive Wooley og Andrew Kimballs 11 børn. Andrew var en af apostlen, profeten, missionæren og rådgiveren i kirkens øverste præsidentskab, Heber C. Kimballs yngste sønner. Heber C. Kimball var medlem af De tolvs første Kvorum fra 1835 til 1847, hvor han blev rådgiver til præsident Brigham Young. Dette var han resten af sit liv.

Præsident Kimballs morfar, Edwin Dilworth Wooley bestyrede præsident Brigham Youngs butikker og var præsident Heber J. Grants biskop.

Præsident Kimball blev født i Salt Lake City, men flyttede til Arizona da hans far blev sendt dertil af Det øverste Præsidentskab for at præsidere over St. Josephs stav i Thatcher i Gila Valley. Han var stavspræsident der i 26½ år, og præsident for Indian Territory Mission i de efterfølgende 12 år. Mens Spencer lyttede til sin far fortælle om indianere og hørte deres sange, udviklede han en kærlighed til dette folk der blev ham en styrke, i de mange år han varetog alle kirkens indianerspørgsmål.

Præsident Kimball ledede forskellige skoleaktiviteter i Thatcher i Arizona, hvor han blev hæderselev og idrætsmand. Da han gik ud af den almene skole, begyndte han i kirkens højskole i Gila (i dag Eastern Arizona Junior College) hvor han var klassepræsident og studenternes ordførende i 4 år. Efter sine missioner begyndte han at studere på universitetet i Arizona. I 1969 modtog han en hædersdoktorgrad i retsvidenskab på Brigham Young University.

Præsident Kimball blev først kaldet som missionær i Sweiz-Tysklandmissionen, men da 1. verdenskrig brød ud i 1914 blev han forflyttet til Central States Mission. I størstedelen af sine 28 måneder i denne mission var han præsident for Missouridistriktet. Siden denne begyndelse i missioneringen, har han besøgt mange missioner og missionærer i alle dele af verden, og har i mange år tjent som ordførende i kirkens missionskomité. Han har interviewet titusinder af missionærer.

Han var stavssekretær i St. Josephs stav i Arizona, i mange år. Senere tjente han som rådgiver i denne stavs præsidentskab i 12 år. I 5½ år var han præsident for den nyoprettede stav i Mount Graham. I den tid ledede han det temmelig imponerende arbejde med rehabiliteringen af kirkens medlemmer efter den katastrofale oversvømmelse af den øvre Gildal i Duncan i 1938. Efter hjemkomsten fra sin mission mødte han Camilla Eyring, som var lærerinde ved Gila Junior College, og de blev gift i november 1917. Hun var flygtning fra Mexico, født i et mormonsamfund i Colonia Juarez og blev uddrevet med sin familie omkring tiden for Pancho Villarevolutionen.

Hun blev uddannet ved Juarez State Academy, Brigham Young University, Utah State University og University og California. Hun er datter af Edward Christian Eyring og Caroline Romney.

Præsident Kimball blev kaldet som medlem af De tolvs Kvorum d. 8. juli 1943 og blev ordineret til apostel af præsident Heber J. Grant, d. 7. oktober 1943. Han udmærkede sig indenfor praktisk taget alle sider af kirkens arbejde. Han sad med i bestyrelsen for Brigham Young University og i bestyrelsen for Education of the Church Schools. Han var også engageret i et omfattende arbejde for unges udvikling, en organisator af programmer for piger og komiteen for ungdomsrehabilitering. Senere blev han også involveret i kirkens sociale tjeneste. En stor del af hans skrevne værker blev tilegnet ungdommen. Som kirkens præsident sad han som ordførende for mange af ungdommens bestyrelser og komiteer.

Præsident Kimball var forfatter til tre meget læste bøger: Tilgivelsens Mirakel, Faith Precedes the Miracle og One Silent Sleepless Night.

Siden præsident Heber J. Grants tid sattes præsident Kimball i forbindelse med kirkens programmer for indianere, som han ledede, og i et kvart århundrede var han ordførende for Indian Commitee. Under hans ledelse blev der gjort meget for indianerne og han var en af de drivende kræfter bag det fremgangsrige program, der kendes under navnet Indian Student Placement Program og han deltog også i alle kirkens andre udviklingsprogrammer for indianere.

Præsident Kimball var en ivrig missionær og en entusiastisk leder i kirken. Han manede til, at antallet af missionærer blev øget fra 29.500 til 50.000. □

Church News

Kvindekonference

lørdag, den 8. juni 1985 i Aarhus

Det var en dejlig dag. Hvor har det været skønt at være sammen. Det har virkelig været interessant. Jeg har lært en masse i dag! Det var sådanne ord, der lød rundt omkring ved 16-16.30-tiden lørdag, den 8. juni 1985, da Kvindekonferencen '85 for Aarhus stav var sluttet efter ca. 6 timers samvær mellem unge og ældre kvinder.

Vi mødtes kl. 10.30 på Rosenvangs Skolen og begyndte som altid med sang og bøn. Emnet for konferencen var "kvindelighed" og første del af programmet blev fremført af "unge piger". Søster Inge Jensen, Aarhus indledte med bøn, hvorefter en gruppe piger fra Aalborg opførte en parodi på skuespillet "Romeo og Julie". Denne var virkelig vellykket og morsom. Søster Lise Jensen, Aarhus, som har været på mission i England for godt et år siden, havde til opgave at tale om emnet: "Hvad forventer min himmelske Fader af mig". Vi sang som fællessang: "Danmark nu blånder den lyse nat" og som øvelsessang: "Helsesangen". Sidst i denne første del af programmet sang en gruppe piger fra henholdsvis Horsens og Aarhus en sang for os. Det er dejligt at høre og se de unge give deres del ved sådan en konference.

En anden vigtig del af programmet var spisningen. Hver enhed havde fået til opgave at medbringe en skål frisk salat og pitabrød, og så prøvede vi den vanskelige opgave, at balancere med et pitabrød godt fyldt med salat. Det var virkelig ikke lige nemt for alle, men det smagte herligt.

Så var vi nået til det punkt på programmet, hvor vi skulle i de forskellige klasser. Man kunne vælge tre ud af tretten forskellige emner. Alle havde meldt sig til i forvejen, så man vidste, hvor man skulle gå hen. Der var følgende muligheder:

1. Litteratur v/søster Inger Madsen
2. Skole/hjem - samarbejde v/br. Bent Bisgaard
3. Små elreparationer i hjemmet v/br. Hans Otto Nielsen
4. Drama v/br. Poul Erik Sørensen
5. Hår-/Hudpleje v/str. Hanne Klitgaard og str. May Brit van de Weerd
6. Gaveideer v/str. Dorthe Hansen
7. "Hvordan søger jeg et job" v/biskop Preben Klitgaard
8. Kommunikation v/br. Per Frederiksen
9. Konditor-Kransekage og Othellokage v/str. Anne-Lise Kristensen
10. Personlig planlægning v/br. Carsten Larsen
11. Ret og pligt v/br. Søren Nielsen
12. Blomsterdekorationer v/hr. Peder Birkemose

Alle klasser var meget fine med gode lærerkræfter, så alle fik et godt udbytte af at deltage. Der var flere professionelle lærere imellem.

Derefter samledes vi igen i salen og hørte en god tale ved stavspræsident K. B. Andersen og ved br. Jens Kristoffersen, København. Og nu var det så tid at høre fra vor udsendte kvindelige missionærer eller som det hed: "Nyt udefra". Vi havde bedt søstermissionærerne skrive eller indtale på bånd deres vidnesbyrd, og det var betagende at høre disse unge søstre fortælle om deres arbejde for Herrens sag og om deres forskellige glæder og problemer. Bl.a. hørte vi fra Pia Klausen, og fra Pia Rosenkilde, som selv var tilstede.

Vi nåede ikke at høre fra alle de udsendte søstermissionærer, men deres beretninger vil blive kopieret og udsendt til enhederne til oplæsning.

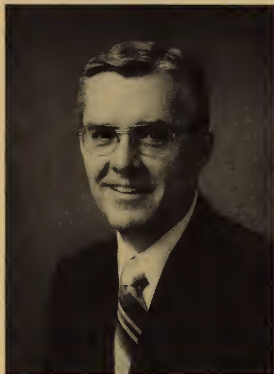
De specielle sange var skrevet af str. Inger Hansen, Esbjerg og str. Gerda Jensen, Aalborg. Det var virkelig en dejlig konference. □

Esther Larsen

Ny apostel kaldet

Ældste Ballard går i sine bedstefædres fodspor

Ældste M. Russell Ballard, der er 57 år gammel, blev opretholdt som et nyt medlem af De tolvs Kvorum ved den sidste session af kirkens generalkonference som blev afholdt i Salt Lake City d. 5. og 6. oktober.

Hans kald blev bekendtgjort af præsident Gordon B. Hinckley, andenrådgiveren i Det øverste Præsidentskab, som også bekendtgjorde at der var sket ændringer i præsidentskabet for De halvfjers' første Kvorum.

Ældste Ballard har været medlem af De halvfjers' præsidium igennem de sidste 5 år, og generalautoritet siden 1976. Han har virket som leder af kirkens missionærafdeling og var tidligere formand for Curriculum and Correlation Departments (afdelingerne for undervisningspensa og samordning), hvilket også gjorde ham til redaktør for alle kirkens blade.

Ældste Ballard blev født i Salt Lake City og studerede på University of Utah. Han var involveret i forskellige forretningsforetagender før han blev kaldet som missionspræsident for Canada Toronto missionen i 1974. Mens han tjente som missionspræsident blev han kaldet som medlem af De halvfjers' første Kvorum d. 3. april 1976.

Som ung mand var ældste Ballard missionær i England. Han har også været rådgiver i et biskopråd, biskop to gange og højrådsmedlem.

Hans kald som apostel afspejler en arv af tjeneste i kirken. Hans bedstefædre tjente begge som apostle. Hans farfar, Melvin J. Ballard, var medlem af De tolvs Kvorum fra 1919 til sin død i 1939. Hans morfar, Hyrum Mack Smith, var apostel fra 1901 til 1918.

Ældste Ballard og hans hustru, Barbara Bowen Ballard, blev viet i templet i Salt Lake City, og er forældre til 2 sønner og 5 døtre.

Ældste Ballards nye kaldelse skabte en plads i Halvfjerdserne præsidium, ligesom ældste J. Thomas Fyans' nye opgave gjorde. Ældste J. Thomas Fyans har tjent som seniormedlem af præsidentskabet, og han er blevet kaldet som den nye præsident for Sydamerika-syd området og skal bo i Buenos Aires, Argentina, hvorfra han skal lede kirkens arbejde i Argentina, Chile, Paraguay og Uruguay. Han efterfølger ældste A. Theodore Tuttle fra De halvfjers' første Kvorum.

Som nye medlemmer af De halvfjers' præsidium har man kaldet ældste Jack H. Goaslind junior og Robert L. Backman. Ældste Goaslind har tjent som kirkens områdepræsident i Nordamerika-nord området og som leder af kirkens missionærafdeling. Ældste Backman har været præsident for Unge Mænd siden 1979.

Der vil blive bragt flere biografiske oplysninger om disse brødre i fremtidige numre af Stjernen. □

Dødsfald i USA i 1985

I foråret 1985 døde tidligere missionspræsident Holger P. Pedersens hustru Ora Pedersen der havde været sengeliggende gennem flere år. Søster Pedersen var sammen med sin mand på mission i Danmark fra 1955 til 1959 og var ham en stor støtte i de år han var missionspræsident. Æret være søster Ora Pedersens minde.

I juli døde tidligere missionspræsident Edward H. Sorensens hustru Minnie B. Sorensen 81 år gammel. Hun var på mission i Danmark i årene 1949-52 og virkede på mange områder i efterkrigsårene hvor der stadig var stort behov for mange aktiviteter. Bl.a. organiserede søster Sorensen oversættelsesarbejdet og havde tilsyn med oversættelsen af de mange lektiehæfter der bl.a. var brug for, også dengang.

Søster Sorensen tjente i primarys hovedbestyrelse i Salt Lake City i mere end 16 år og var tempeltjener i 30 år. Et langt og flittigt liv fik sin afslutning og hun havde kunnet glæde sig over 2 svigersønner der fik lov til at være missionspræsidenter i Danmark ledsaget af to af hendes døtre som var med i Danmark under hendes og Edward H. Sorensens mission. Æret være søster Minnie Sorensens minde. □

Fremgang i genealogi og tempelarbejde

Kirkens genealogiske bibliotek er netop flyttet ind i større bedre lokaler. Indvielsen af dette bibliotek kommer i en tid, hvor genealogi og tempelarbejde i kirken blomstrer som aldrig før.

Et af beviserne på arbejdets momentum er den milesten der blev nået d. 1. oktober af Den genealogiske Afdeling. På den dato behandlede afdelingen navn nr. 100 million siden indførelsen af det internationale genealogiske index (IGI) i 1969.

IGI er en computeroptegnelse over afdøde personer for hvem tempelarbejdet er blevet udført eller som er blevet klargjorte til arbejdet.

Siden 1969 har der været stadig fremgang, siger John C. Jarman, lederen af Name Processing Division. I 1975 var der 28 millioner navne i Mass File, som er den grundstamme hvorfra IGI dataerne hentes. Den blev øget til 44 millioner i 1978, 66 millioner i 1981 og 88 millioner i 1984.

"Der behandles over 1 million navne om måneden," fortæller Jarman. "Det er i virkeligheden ret dramatisk, sammenlignet med før i tiden."

Som et resultat, har IGI nu en 2-års samling af navne, der venter på at få arbejdet gjort i templet, bemærker han.

Da afdelingen først blev startet i 1962 tog man navnene direkte fra optegnelser - en forløber for navneuddragningsprogrammet. Dengang var indsendelsen af navne til templerne kun lige "fra hånden til munden" siger Jarman.

"De ansatte på genealogisk afdeling løb over til templet i Salt Lake City adskillige gange om dagen, for at give dem flere navne," fortæller han.

I dag kommer de fleste navne fra de enkelte staves navneuddragningsprogrammer. Programmet ville dog ikke fungere hvis ikke kirkens medlemmer var involveret i det frivillige Data Entry program.

Det består i, at arbejdere indskriver de navne der er indsendt af navneuddragerne, på computerbånd, som så bliver anvendt i den førnævnte Mass File.

Da Data Entry programmet først blev startet var Jarman bekymret for, om de frivillige havde åndelig motivation nok til at fortsætte, i lighed med navneuddragerne, men han har fundet ud af, at de er lige så trofaste.

Man kan også måle fremskridtet i det genealogiske bibliotek i andre tal end blot de navne der er blevet indsendt til templet. I 1940 havde biblioteket kun 500 ruller mikrofilm, men allerede i 1950 havde man 50.000, i 1960 270.000, i 1970 750.000 og i 1980 1,2 millioner. I dag har man 1,4 millioner.

Antallet af besøgende i biblioteket var på sit højeste i 1981, hvor 727.365 besøgte det. Det var på et tidspunkt, hvor kirken lagde vægt på færdiggørelsen af det enkelte medlems 4-generationsprogram.

Tallet er så faldet til 529.829 i 1984, men biblioteksbestyreren David M. Mayfield sagde, at han forventer at tallet bliver højere nu, hvor det nye smukke bibliotek er blevet færdigt.

Mayfield mener, at indvielsen af biblioteket er et symbol på et nyt stort fremstød for genealogi og tempelarbejde, som vil kunne ses i de kommende måneder. □

R. Scott Lloyd

Ghanas første sdh-kirke indviet

Cape Coast grenen i Vestafrika blev indviet d. 18. august af ældste Neal A. Maxwell fra De tolvs Råd.

Det er den første deciderede sdh-kirkebygning der er rejst i Ghana. Ældste Russell C. Taylor fra De halvfjers' første Kvorum og rådgiver i områdepræsidentskabet deltog også, og talte ved indvielsesmødet, i lighed med præsidenten for Ghana Accra missionen, Miles Cunningham.

Der er 800 medlemmer i Cape Coast distriktet i Ghana Accra missionen, men der var omkring 1300 til stede ved kirkens indvielse. Blandt de besøgende var der landsbyhøvdinger og byråds-, kommunale og forretningsledere.

Der er 3 grene der benytter bygningen, som det har taget 2 år at bygge. Der er en kirkesal, 6 klasseværelser, et fuldt udstyret køkken, bibliotek, hjælpeforeningsværelse og en mødesal til børnene. De fleste wardsarrangementer holdes ude i en stor baghave.

Bygningen er konstrueret til at kunne klare Ghanas varme og fugtige klima. Der er vinduer langs hele kirkesalen, så den fugtige luft fra havet kan blæse igennem.

Bygningen er opført med cementerede slaggeblokke, og i en af ydervæggene placerede man knuste strandskaller og sten i den våde cement, og da det var tørt blev væggen blankpoleret.

"Kirken ligger i et smukt område, med udsigt til kysten," sagde Ernst Miller, Hyrum, Utah, som sammen med sin hustru netop er vendt hjem fra en mission i Ghana Accra missionen.

Karl og Jean Halladay, Washington, Utah er netop kommet hjem fra en arbejdsmission i Cape Coast. Han fik til opgave at hjælpe med at bygge kirkebygningen.

"Kirken vokser i Ghana," sagde søster Halladay. "Folket er parate til at høre evangeliet. Vi gjorde ikke opsøgende arbejde, mens vi var på mission, men alligevel var vi i stand til at undervise en hel del mennesker. Vi var aldrig nødt til at finde folk at undervise; de kom og opsøgte os."

Hun sagde, at ghaneserne er videbegærlige. "Mange er uddannede. Jeg tror at sdh-befolkningen i Ghana som en helhed er bedre uddannede end gennemsnittet," sagde hun. "Alle medlemmer af hjælpeforeningen som jeg traf talte udmærket engelsk. De er meget dygtige syersker, så de klæder sig næsten alle med smag. De er altid rene. De fleste tager bad to gange om dagen. Kvindernes kjoler er meget smukke. Mændene klæder sig i arbejdstøj i ugens løb, og har smukke habitter på om søndagen. De er sig deres udseende meget bevidst."

Kirken blev etableret i Ghana, da West Afrika missionen blev dannet i 1979. Ghana Accra missionen blev dannet d. 1. juli 1985. Cape Coast distriktet er et af de 7 distrikter i missionen, der strækker sig over et område der er omtrent 5 gange større end Danmark og har en befolkning på omtrent 13 millioner mennesker. Der er ca. 3000 medlemmer af kirken. □

Church News

Her ses et udsnit af de primarybørn, der deltog ved indvielsen.

Johann Wondra sætter noget i scene i Wien

Af Kurt Stättner og Karen T. Arnesen

Broder Wondra foran det berømte Burgtheater

"Vi har et budskab til Dem fra Gud." Disse enkle ord fra to missionærer rørte Johann Wondra dybt. Han lyttede mens de bar deres vidnesbyrd om Joseph Smith og han fik et eksemplar af Mormons Bog. I de næste 3 dage læste han uafbrudt, med undtagelse af når han spiste og sov. Så bad han angående bogen.

"Jeg fyldtes af en ubeskrivelig følelse af fred og lykke," fortæller han om oplevelsen. "Det var en stor glæde at vide, at der findes et helligt væsen, nøjagtig som jeg havde følt lige siden min barndom. På min dåbsdag, d. 30. november 1958 besluttede jeg mig til virkelig at lære min himmelske Fader og min Forløser at kende, og at komme dem nær".

Den beslutning har styret broder Wondras liv. Den har været rettesnoren for hans forhold til sin hustru og deres børn. Den har indvirket på hans arbejde som kunstnerisk generalsekretær ved Wien Burgtheater. Den har været uerstattelig i hans kaldelse som præsident for Wien stav.

Johann Anton Wondra blev født d. 24. april 1935 i Wien. Hans far kom fra Sydmoravien og hans mor fra Syrien.

Som barn modtog han ingen formel religionsundervisning, men han udviklede en stærk tro på eksistensen af et usynligt, åndeligt væsen der var interesseret i ham. "Gud var noget meget virkeligt for mig," fortæller han. "Jeg rådførte mig med ham i alle mine barndoms ønsker og behov."

I 4-årsalderen oplevede Johann hvorledes Hitler erobrede Østrig. Før slutningen af 2. verdenskrig flygtede han og hans mor ind i den amerikanske zone, der lå omkring 200 kilometer væk. Hans far blev tilbage da de flygtede i en oksetrukket vogn. "Efter krigens slutning, da vi kunne vende tilbage til Wien, gennem den russiske zone, fandt vi far ved godt helbred. Glæden over at se ham igen var stor," husker præsident Wondra.

Østrigs befrielse fra den allierede besættelse i 1955 var en glædelig begivenhed for Johann. Østrig var det eneste land som Sovjetunionen trak sine tropper ud af efter besættelsen. (Det var i den tidligere russiske zone at kirken dannede den første stav i Østrig, d. 20. april 1980, med Johann A. Wondra som præsident).

I de urolige år hvor Østrig var besat af de allierede, gik Johann på Schottenfelder Realschule i Wien. Han dimmiterede cum laude i 1953 og begyndte at studere arkitektur ved den tekniske højskole i Wien. Men Ungarns frihedskamp i 1956 rørte ham dybt og fik ham til at ændre studium.

"Jeg så mange flygtninge komme til vort land," fortæller han. "Deres elendighed og deres forgæves kamp forundrede mig." Broder Wondra tænkte over livets mening, og begyndte bevidst at søge sandheden. Han op-

gav derfor sit arkitektstudium og lod sig indskrive ved Wiens universitet hvor han studerede filosofi, teater og kunsthistorie.

"I min søgen efter sandheden købte jeg en luthersk bibel en dag." Blot nogle få måneder senere, i sommeren 1958, bankede missionærerne på hans dør.

"Evangeliet bragte fred til mit hjerte," siger han, "og jeg tænkte på at skifte arbejde for at få en mere behagelig beskæftigelse." Han spurgte ældste Eldred G. Smith til råds, da denne besøgte Wien mens broder Wondra var grenspræsident. Ældste Smith "rådede mig til ikke at skifte arbejde. Han fortalte mig, at det netop er på det politiske og kulturelle område at negative kræfter forsøger at øve stor indflydelse. Kirkens medlemmer skal øve deres indflydelse til det gode på alle livets områder."

Johann Wondra blev altså ved teatret, og kom sig til Burgtheater i 1961 som assisterende direktør. Det var virkelig en ære for bror Wondra at blive valgt til at arbejde der. I 1972 blev han valgt som tillidsmand for ensemblet ved teatrets ledelse, og i 1975 blev han valgt som dets generalsekretær, med specielt ansvar for ensemblet og den kunstneriske planlægning.

Hans arbejde blev officielt anerkendt i 1981, hvor han modtog "Goldene Ehrenzeichen für Verdienste um die Republik Österreich" (Guldmedalje for tjeneste til republikken Østrig) af Østrigs præsident. I et forklarende memorandum beskrev man grunden til at han fik denne medalje: "De vidtrækkende opgaver der betros den kunstneriske generalsekretær hviler i Dr. Wondras kyndige hænder, og varetages af ham på taktfuld, venlig, kyndig og også, om nødvendigt, bestemt måde."

Præsident Wondra fortæller, at hans hustru, Ursula Tischhauser, er ham en stor støtte i alle livets områder. Han mødte hende ved en ungdomskonference. Ursula, hvis familie har været medlemmer i 3 generationer, tjente dengang som primarypræsidentinde i Stuttgart stav.

Søster Wondra fortæller om sin mand: "Det er vidunderligt at have en ægtefælle der bærer præstedømmet, og som virkelig er patriark i familien. Jeg føler, at jeg kan tale med ham om alt."

I slutningen af 1966 blev deres ældste søn Michael født, og et år senere fulgte Ulrike, deres eneste datter.

Aprilkonferencen umiddelbart efter deres datters fødsel blev en uforglemmelig oplevelse. "Vi var lige kommet hjem fra hospitalet," husker præsident Wondra, "hvor vores 6 måneder gamle datter lå dødssyg af cancer. Der var allerede spor af det i hendes hvirvelsøjle. Hendes lever var dobbelt så stor som normalt. I en velsignelse blev vor baby lovet, at hun ville leve, og at alt ville blive godt, skønt lægerne, som var specialister på området, ikke gav os noget håb."

"Det var umiddelbart herefter, at vi hørte præsident David O. McKays budskab ved konferencen. Han talte om Jesu Kristi guddommelighed og hvordan Lazarus blev kaldt til live fra de døde, og han citerede Frelseren da han sagde: 'Hvis du tror, skal du se Guds herlighed.' (Johannes 11:40).

Dette budskab hjalp os til endnu engang at sætte al vor lid til Herrens kraft. Vi styrkede vor tro ved at bede oprigtigt hver dag, og lytte til Ånden, skrive ned hvad han tilhviskede os, og bestræbte os på at gøre det han bad os om. Vor datter lever, fri af sin lidelse og styrket i høj grad."

For at give udtryk for deres taknemlighed over datterens helbredelse, "bragte vi Herren et offer" fortæller bror Wondra. De besluttede sig for at hovedformålet med deres liv skulle være at føre sjæle til Gud, og udtrykte deres villighed til at modtage endnu et barn i familien, skønt ægtepar i deres land sjældent får mere end 2 børn. I 1969 blev deres søn George født, og 3 år senere sluttede endnu en søn, Helmut David, sig til familien.

Præsident Wondras iver efter at følge Åndens hvisken begrænser sig ikke til nødsituationer. Det er et livslangt princip.

En dag, hvor han tumlede med mange problemer, besluttede han sig for at klatre op på et nærliggende bjerg for at bede Herren om nogle svar. "På vej derhen," fortæller han, "lavede jeg en liste over alle de ting der tyngede mig - en liste, der var fuldstændig til sidste detalje. Det var en lang liste. Tilfreds med mit værk, begyndte jeg at nyde skønheden omkring mig. Jeg var forundret over den måde Herren styrer sine skabninger på, ved at give dem en lov, og så tillade dem at udarbejde deres egen indviklede eksistens. Da jeg begyndte at indse denne plan, ophørte jeg med at anråbe Gud om at løse alle mine personlige problemer for mig. Jeg bad i stedet om, at jeg måtte få den nødvendige visdom til at kunne løse de mangesidede problemer selv. Da jeg klatrede ned af bjerget, opdagede jeg, at mange af mine problemer var forsvundet."

Det har til tider været af umiddelbar og stor betydning, at broder Wondra lytter til Ånden. En gang var han fx. travlt beskæftiget med at forberede opsætningen af et nyt teaterstykke. "Jeg fik en stærk fornemmelse af, at jeg skulle tage hjem. Jeg tog straks af sted og fandt Ursula liggende meget syg. Jeg ringede til lægen, og kørte hende derhen. På vej derhen besvimede hun. Lægen fortalte mig, at hun straks skulle opereres. Efter operationen blev jeg hos hende hele natten. Hun kom sig, og jeg er evig taknemlig over at Herren tilskyndede mig til at bryde op på en travl dag og tage hjem. Og jeg er taknemlig over at jeg var i stand til at høre Ånden.

Præsident Wondra føler, at det er meget vigtigt, at hele hans familie lærer at forstå Åndens sprog. Sammen sætter de sig mål for deres månedlige faste. Før de beder, eller begynder eller afslutter deres faste giver alle familiemedlemmer, begyndende med den mindste, udtryk for deres tanker og indtryk, mens de andre lytter. De læser og studerer også i skrifterne sammen.

Hans kærlighed til skrifterne er lige så åbenbar som hans kærlighed til profeterne. Da han hørte Joseph Smiths historie første gang fattede han straks en stor kærlighed til profeten. "Det ville være min største glæde, at være værdig til at skabe en film om profeten Joseph Smith," siger han. "Jeg er også overbevist om, at han er det største menneske, med undtagelse af Jesu Kristus, der nogensinde har levet på denne jord."

Han nærer de samme følelser for præsident Spencer W. Kimball.

I mange af sine kaldelser har præsident Wondra arbejdet direkte med

kirkens unge.

Et af hans ansvarsområder da han havde ansvaret for de unge som rådgiver i missionspræsidentskabet var at hjælpe dem med at planlægge deres årlige ungdomskonferencer. "Jeg vil, at de skal udvikle deres lederevner, udvikle deres talenter og lære at arbejde sammen," siger han. "Derfor lader jeg dem arbejde i komiteer." Disse komiteer, der består af en præsident, en vicepræsident, specialister (der skal hjælpe dem med at føre deres planer ud i livet) og en præstedømmevejleder (der skal bevare Ånden), har sammensat nogle fine ungdomskonferencer - engang med 50 sådanne komiteer, tilføjer han.

Præsident Wondra er dog ikke tilfreds med at ungdomskonferencerne er det bare sjov. Han mener, at de unge mennesker skal lære at tjene. Alle ungdomskonferencer har indeholdt et særligt tjenesteprojekt, der også er planlagt og styret af ungdomskomiteer. Et år rensede gruppen et åløb, så åen fik frit løb gennem et nærliggende skovområde. Et andet år byggede de en legeplads til børn: Grunden blev skænket af en familie der ikke er medlemmer, og de unge tjente pengene til at bygge denne legeplads med, under Salzburg distriktets ledelse.

I sin kaldelse som stavspræsident, føler broder Wondra, at han skal fortsætte sin åndelige vækst for at hjælpe staven til at vokse. Han kender sine begrænsninger og ufuldkommenheder, og siger: "I samme grad som jeg arbejder med mig selv, vil Herren arbejde med vor stav." Tupert Fuchshofer, stavspatriarken, siger at præsident Wondra ikke beder stavens medlemmer om at "gøre sådan", men i stedet siger "følg mig".

Hans store kærlighed til og påskønnelse af kunst har fået præsident Wondra til at udføre det han selv kalder for "en forrådsplan af skønhed". Han føler, at forældre skal skabe et passende åndeligt og kulturelt klima for deres familie, så deres børn er bevæbnet imod "kulturelt barbari", så kunstneriske talenter bliver opdaget og udviklet tidligt. "Vi samler et forråd af fysiske nødvendigheder i livet," siger han. "Vi burde også samle et forråd af vor kulturs dyder og smukke aspekter." Hans hjem er fyldt med musik, billedbånd, bøger, kasetter og lysbilledserier han har fremstillet.

Da han har så travlt på teatret, tilbringer han de to måneder hvor teatret er lukket sammen med sin familie. "Jeg kan især godt lide," siger Helmut, "når han laver en 'Helmut-dag'. Det betyder at jeg selv kan vælge hvad vi to skal lave den dag - svømme, tage på vandretur, gå i Burgtheater eller Statsoperaen, gå ud og spise eller lige hvad jeg vil. Så har vi masser af tid sammen til at tale med hinanden."

Præsident Wondra har sådanne dage med alle de andre medlemmer af familien også. Han inviterer ofte sin hustru, eller et af sine børn med sig på sine mange rejser - til Israel med Burgtheateret, eller til Amerika for at holde foredrag om dramatikere, for at overvære generalkonferencen eller besøge kirkens historiske steder.

Som far, stavspræsident og kunstner, såvel som en der følger Ånden og en stræber efter skønhed, bestræber Johann Wondra sig på at blive som sin Frelser. □

Church News

Broder Wondra, der der her ses omgivet af sin familie, blev i april 1985 kaldet som regionalrepræsentant med ansvar for Østeuropa.

Overbevist bag tremmer

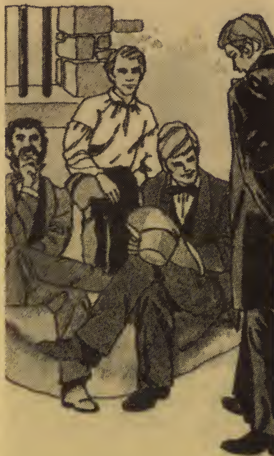
Da ældste Johan Dorius blev kastet i fængsel i Frederikstad, Norge, var det som en genforeningsfest.

Inde i cellen sad to andre brødre, ældsterne Kristian og Svend Larsen. Nogle få timer senere sluttede ældste Peter Beckstrøm sig til dem.

I Norge var det ulovligt at forkynde en lære, der var forskellig fra statskirkens, hvis den blev klassificeret som en "afvigende fra kristendommen". Men den bitre modstand der udvistes af størstedelen af nationens præstestand, som påstod, at mormonerne ikke var kristne, førte til at alle 8 sdh-missionærer i landet blev arresteret under en 3-dages periode i oktober 1852. Fængselsbetjenten, en mand ved navn Fjeldstad, behandlede ældsterne godt. Ældsterne læste, sang og bad sammen, og deres tro og beslutsomhed blev styrket.

To mænd, der var blevet arresteret for at forkynde, delte celle med mormonerne. Den ene, hr. Jacobsen, satte sig op imod ældsterne, og blev snart flyttet til en anden celle.

Den anden, Johan Andreas Jensen, tolererede deres synspunkter. Som 5-årig var Jensen taget til søs som kahytsdreng. De næste 30 år arbejdede

han sig op og blev kaptajn på et stort skib. I 1849 gav han næsten alle sine ejendele til de fattige og begyndte at prædike omvendelse til sine landsmænd. Han blev kastet i fængsel for at irettesætte kongen og den lutherske tro.

Til at begynde med blev ældsternes anstrengelser for at undervise Jensen i evangeliet afvist. Men søndag d. 24. oktober indlod han sig på en debat om evangeliet med missionærerne og Fjeldstad.

"Ældste Christian Larsen vidnede især om evangeliets sandhed under Helligåndens indflydelse, og gjorde et varigt indtryk på dem (Jensen og Fjeldstad)," ifølge Den skandinaviske missions historie. "Da hr. Fjeldstad forlod cellen, fortsatte brødrene med at tale med hr. Jensen indtil de alle var under en meget behagelig guddommelig indflydelse."

Jensen gav tårerne frit løb og erklærede at han vidste, at det de sagde var sandt. "Hans ansigt skinnede bogstaveligt talt af glæde," beretter historien. Jensen blev døbt d. 25. februar, 1854, emigrerede til Amerika i 1863 og trak en håndkærre til Utah. Han slog sig ned i Ephraim, hvor en af hans døtre giftede sig med Andrew C. Nelson. Nelson-parrets barnebarn, ældste Russell M. Nelson blev kaldet som medlem af De tolvs Råd d. 7. april 1984. □

Kevin Stoker
Church News

Zarens bjælder i Utah

Et sjældent sæt bestående af 5 slædebjælder, der blev brugt af den russiske zar i 1830-erne og 1840-erne er netop blevet udstillet i museet for kirkens historie og kunst.

De sølvbelagte kobberbjælder - der engang blev brugt på zarens ceremonislæde - blev givet til en fornem juveler i Utah, Carl Christian Amussen, for mere end et århundrede siden. Han fik gaven ved slutningen af sin karriere som urmager og juveler for den russiske zarfamilie.

Amussen, der blev født i Danmark, arbejdede også for det danske og engelske kongehus, og boede i Tyskland, Holland, Australien og New Zealand. Mens han boede i New Zealand i 1863 fandt han en af kirkens brochurer på fortovet. Han sluttede sig senere til kirken, og flyttede til Utah.

Amussens yngste datter er Flora S. Amussen Benson, der er gift med præsident Ezra Taft Benson fra De tolvs Råd. En af Amussens andre efterkommere, Enoch F. Amussen, gav slædebjælderne til Los Angeles Amtsmuseum i 1923, hvorfra kirkens museum har lånt dem.

Church News

Fra Stockholms tempelpræsidentskab

Kære brødre og søstre!

Vi ønsker alle medlemmer i Stockholms tempeldistrikt en rigtig god jul og et fredfyldt og velsignet nytår.

Templet i Stockholm har nu været åbent i et halvt år, og den tid har været en fantastisk oplevelse for os. Først alle forberedelserne til "Åbent hus" og så at se alle de titusinder der besøgte templet i de dage - og så højdepunktet - indvielsen af templet som et Herrens hus.

Den efterfølgende tid har også givet os minder for livet, idet vi har truffet alle de hellige fra de nordiske lande. Vi er så taknemlige over at lære jer alle at kende. Den iver I viser med jeres stedfortrædende arbejde er til stor inspiration for os.

Vi ser frem til at møde jer igen og mange flere af jer i det nye år, og vi beder om at Herrens rigeste velsignelser må blive jer til del.

De venligste hilsener
Tempelpræsidentskabet

Udsendt missionær

Ældste Ole R. Jensen fra Odense 1. ward rejste d. 25. juli til Scotland Edinburg Mission.

Religiøst forum

af Jørgen W. Schmidt

Mandag den 23. sept. 1985 havde Allerød Amtsgymnasium inviteret 7 religiøse samfund til et "fællestime-arrangement", deriblandt os

Kl. 8.10 havde vi fået lov til at komme for at indrette et klasseværelse efter ønske. Vi placerede skrifter og bøger på et bord udenfor og gjorde klar til at vise film indenfor.

Vi er stavsmissionær Kirsten Blumensaadt, to fuldtidsmissionærer, ældsterne Daffer og Olson samt undertegnede.

Kl. 9.00 havde vi allerede talt indgående med en lang række elever, som ønskede besked om "alt muligt". Kl. 9.15 var der "åbent hus" hos de forskellige trosretninger, og vi havde fuldt hus hele tiden til forevisning af filmen "Mød de danske Mormoner - glade ved livet". Vi op lyste dem straks om, at vi ikke havde noget imod, at de gik ind og ud under filmen (for de skulle jo nå alle grupperne igennem på en time). Så de unge mennesker kom og gik - og uden for klasseværelset stoppede mange op og stillede yderligere spørgsmål og fik udleveret brochurer m.v.

Kl. 10.25 samledes alle, dvs. ca. 550 elever og lærere - samt repræsentanterne for 6 religiøse samfund (Jehovas Vidner ville ikke være med) til "debat in plenum". Der indledtes med musik af Tabernakelkoret (Beethovens Halleluja-kor) og et beat-nummer af skolens egen 4-mands-gruppe.

Hvert samfund fik derpå 3 minutter til at præsentere sin tro, lære og organisation! Og derefter stillede salen spørgsmål. Et par unge mennesker gik rundt med mikrofoner efter bedste TV-model, og panelet skulle så svare, kort og præcist.

Det var ikke nogen let opgave. Flest og mest nærgående spørgsmål rettedes til Scientology-Kirken og Mormoner-

ne (hvilket var at forudse). De øvrige grupper var Danmarks Kristelige Gymnasiastbevægelse, Teosofisk Samfund, Tibetansk Buddhistcenter samt Tongill Familien.

Der afrundedes med et eller rettere to spørgsmål, som man bad om at få besvaret fra samtlige grupper: 1) Hvordan bærer man sig ad med at finde "den sande" kirke? 2) Hvordan kan man skelne mellem godt og ondt?

Efter besvarelse af dette protesterede mange af eleverne mod, at der skulle sluttes nu! De ville have mødet til at fortsætte ud over spisefrikvarteret og helst længere!

Det blev der nu ikke noget af. Men det er et udtryk for den levende interesse, der blev udvist af de unge mennesker - de er virkelig interesserede, og det må antages, at vi med vores medvirken har bidraget til oplysning, ikke alene om vores kirke men også om behovet for en kristen tro i det hele taget.

Det blev en spændende og lærerig oplevelse for os, der deltog. Og det må forventes, at der i den kommende tid bliver mulighed for lignende arrangementer i gymnasier over hele landet. For der er nu kommet regler for, at der skal afholdes eksaminer i religion i samtlige gymnasier - og dette er en af måderne, hvorpå skolerne løser undervisningskravet. ☐

Broder Schmidt er her i færd med at besvare et af elevernes mange spørgsmål

Et udsnit af den store gruppe af deltagende elever

Britiske sdh-radioamatører knytter kontinenterne sammen

"Gilds" har en særlig betydning i Storbritannien og det europæiske fastland, da det er kaldesignalet for en radioamatørklub bestående af medlemmer af kirken. "For første gang i denne fascinerende hobbys historie, har Storbritanniens sdh-radioamatører organiseret deres egen radioklub," sagde John E. Wiles, der er højrådsmedlem i Newcastle-under-Lyme stav.

Moroni Amateur Radio Association (MARA) har etableret et net af kontakter over alle De britiske Øer og ind i store dele af Europa, fortæller Wiles. "Vore klubmedlemmer kommer fra alle livets sider, og dækker et vidt spektrum af kirkens aktiviteter."

Mange af klubbens medlemmer er også en del af det britiske nødkommunikationssystem (RAYNET), som består af 3000 registrerede radioamatører.

Wiles fik for nyligt en hel del omtale pga. sin frivillige indsats for at oprette kommunikation mellem slægtninge i Mexico og Storbritannien, efter jordskælvet i Mexico City d. 19. september.

Morgenen efter modtog Wiles og en af hans venner, Mike West, en anmodning om hjælp. Det kom fra en lærer på en pigeskole i Rochester, Staffordshire. En af deres elever, Diane Pandos fra Mexico City, var ulykkelig over den manglende information om hendes familie, og frygtede for deres sikkerhed.

I løbet af få minutter var Wiles og West "i luften" og forsøgte at få kontakt med deres sidestykker i Mexico,

Den britiske radioamatør, John E. Wiles, der grundlagde Moroni Amateur Radio Association (MARA) for sdh-radioamatører i Europa.

som de var sikre på arbejdede med deres radioer, ved hjælp af nødgeneratorer.

Efter mange timers forløb, fortalte radioamatører fra Mexico City dem, at den 14-årige piges familie var i sikkerhed. Næste dag takkede hele skolen for pigens families redning, i skolens kapel.

"Det var en fantastisk fornemmelse, da vi fik beskeden," fortæller Wiles. "Vi havde arbejdet i 5 timer for at få den, og det eneste vi havde at gå efter, var et telefonnummer i en sønderknust by."

Diane skrev et brev til Wiles, hvori hun bl.a. siger: "Du ved ikke hvor taknemlig jeg er. Jeg har ikke ord for mine følelser; du har været så god overfor mig."

Den nationale, regionale og lokale presse fik snart fat i historien. Wiles blev interviewet adskillige gange. Et resultat af reklamen var at Wiles og RAYNET hjalp dusinvis af andre mennesker med at få nys om deres slægtninge i Mexico City.

Wiles og hans klubmedlemmer har haft mange opløftende oplevelser under mere stille omstændigheder. Et klubmedlem i Finland fortalte om glæden ved at hans hustru accepterede evangeliet efter mange år. "Mens han fortalte historien på gebrokkent engelsk, fyldtes lytternes øjne med tårer over hele Europa," fortæller Wiles.

Et tysk medlem fik hjælp med sin genealogi af et medlem i England, som fandt nogle vigtige oplysninger.

"Disse oplevelser og mange andre deles af medlemmerne gennem disse radiokæder," fortæller Wiles. "Men vi har også et ukendt antal af lyttende radioamatører over hele verden. Radiobølger kender ingen landegrænser, og disse vidnesbyrd bliver hurtigt båret ud i hele verden." □

Church News

Evert Taube Festival i Allerød

Evert Taube var svensker og skrev en mængde viser som han selv satte musik til og for det meste også selv sang. Han levede fra 1890 til 1976. Hans viser er inspireret dels af svensk digtning og dels af andre lande og spændte meget vidt. De kendteste af hans viser er Byssan Lull (1919), Flickan i Havanna (1922) samt Calle Schewens vals. Denne meget inspirerende vals havde inspireret Jørgen W. Schmidt til at skrive et lille teaterstykke, som Allerød ward, i forbindelse med byen Allerøds Evert Taube festival i oktober, opførte i wardsbygningen den 31. oktober og 1. november, begge dage for fulde huse. Ca. 40 mennesker var involveret i den lette forestilling som gik fint over scenen og med Finn Lykkegård i rollen som Evert Taube. Med sin gode stemme formåede Finn at give os en oplevelse og som Allerød Nyt skrev: "Evert Taube blev pragtfuldt sunget af Finn Lykkegård."

Som en koncert i stykket så og hørte vi Lynge Barbershop, 4 meget musikalske herrer der sang spirituals, visesangeren Jesper Nyrup som gav et par viser til bedste, Yvonne Harrel der med sin familie sang en sød lille sang. Hendes mand, der er professor, studerer for tiden på Danmarks Tekniske Højskole og han akkompagnerede på guitar mens deres tre børn sang med.

Allerød Posten skrev: "Sommernattens Vals" blev en stor og betagende succes, der fik alle tilskuerne til spontant at danse til tonerne af Evert Taubes pragtfulde vals. Stykket er både poetisk skrevet og talentfuldt instrueret af Jørgen W. Schmidt."

Vi lykønsker JWS til succesen. Det var også interessant at overvære, idet tilskuerne faktisk indgik i stykket, især på den måde vi sad på. Jo, de gjorde det godt i Allerød ward. □

J. Lingstrøm

En Herrens stridsmand fra Dragør

Af Henning K. Frederiksen

Hans Otto Magleby var vant til at kæmpe, og skulle dødens engel komme, så ville han ikke findes sovende, men kæmpende for at nå frem til Zion.

I 1857 sad en ung dansker ved et simpelt bord og begyndte at skrive dagbog. Han havde god tid til det, for han sad i Drammen fængsel og afsonede en straf på 8 dage med vand og brød. Han havde prædiket det gengivne evangelium og havde døbt mennesker i den ny tro. Den slags tolererede man ikke i datidens Norge.

Det var sjette gang efter sin ankomst at ældste Hans Olsen Magleby på mindre end et år, stiftede bekendtskab med de norske fængsler. Fangehullet i Drammen var den mest faste adresse han havde i de godt to år, han tilbragte som missionær i Norge.

Hans begyndte sin dagbog således:

"Skrevet i Drammen fængsel den 27. november 1857:

Jeg blev født natten til den 14. april i det Herrens år 1835. Mine forældre er Ole Jensen Magleby og Johanne Hein, som er ærlige mennesker, der ernærer sig med deres hænders arbejde. Far får sin indkomst fra havet, mor ved at væve. Jeg har en bror Jens og en søster Lisbeth, som blev født før mig. Efter min fødsel kom syv brødre og søstre, nogle af dem er døve og stumme.

Mit fødested er en lille landsby kaldet Dragør på øen Amager i Danmark."

Hans voksede op hos sin fars søster Anne og hendes mand Jens, der var barnløse. De gav Hans en god opvækst. Som barn var han ofte syg, men det voksede han sig fra. Efter sin konfirmation kom han i lære som møbelsnedker, og senere aftjente han sin værnepligt ved marinen.

Da Hans igen optog sit arbejde som møbelsnedker, hørte han nu og da om de mærkelige mormoner og

"en af dem besøgte ofte en af de ansatte i forretningen og jeg talte med ham uden at føle lyst til at undersøge hans budskab nærmere, indtil jeg ved en tilfældighed overværede et møde, der blev holdt i St. Kongensgade. Efter at jeg havde hørt nogle af vidnesbyrdene forstod jeg, at rygterne om disse mennesker var usande. Jeg ønskede dog ikke at lytte mere til deres budskab, men fra den aften begyndte jeg at miste min lyst til verdens fornøjelser."

Hans følte sig mere og mere utilpas i sin hidtidige omgangskreds og begyndte at søge mormonerne, og snart var han en fast gæst ved deres møder. Den 24. oktober 1855 blev Hans Olsen Magleby døbt og et liv i ubemærkethed og glemsel blev forandret til et rigt liv i Herrens tjeneste.

I september 1856 blev Hans ordineret til ældste og kaldet til lokal missionær. Denne tjeneste udførte han så godt, at han tre måneder senere blev kaldet til fuldtidsmissionær med tjeneste i Norge. Missionspræsident Hector C. Haight sagde til ham: "Norge er et klippefyldt land, og de hellige må bogstaveligt talt hives ud af klipperne. Det kræver meget arbejde, og næsten hver sjæl må købes med list og med fængsling." I Norge var det ikke tilladt at forkynde en religion, der gik imod den norske statskirke.

Den 5. december ankom ældste Hans Olsen Magleby til Oslo og blev sendt til Halden for at prædike evangeliet. Allerede den 17. december var politiet efter ham, og han flyttede til Drammen. Fra nu af arbejdede han mest i Drammen og i Kongsberg. Han var utrættelig i sit virke for Herren. Trods stadig forfølgelse, arrestation, domfældelse og fængsling forkyndte han frimodigt det gengivne evangelium til høj og lav, borger og bonde, politibetjente og dommere. Ofte blev han frikendt af dommerne, fordi han forsvarede sig logisk og med skriften som bevis.

Han hev mange sjæle ud af klipperne og førte dem i dåbens vande.

Ved en konference i Oslo i februar 1859 meddelte distriktspræsidenten til ældste Magleby, at han nu ville blive sendt til Danmark igen, men ældsten vendte først tilbage til Drammen for at gøre sit regnskab med myndighederne op. Han var netop blevet idømt sin hidtil længste fængselsstraf på 21 dages vand og brød, og dem ville han afsone, inden han forlod landet.

Den 8. marts 1859 var en gruppe hellige forsamlet foran fængslet i Drammen. Den dag blev ældste Magleby løsladt. Udsultet og svag blev han modtaget med sang og glædesråb af de hellige, og sammen drog de syngende gennem Drammens gader til et hjem, hvor et festmåltid blev serveret for ham. Den aften skrev han i sin dagbog:

"O Fader, priset være du for al din godhed."

Otte dage senere forlod han Norge. En stor gruppe hellige havde samlet sig på kajen og hyldede Herrens unge stridsmand ved at synge Zions sange og vinke farvel til ham.

I de godt to år ældste Hans Olsen Magleby var missionær i Norge, blev han arresteret 26 gange, 10 gange blev han dømt til fængsel. Han tilbragte 126 dage i fængsel, heraf 54 dage på vand og brød. Det menes, at han med undtagelse af Joseph Smith er den missionær i denne uddeling, der har siddet mest i fængsel for at have forkyndt det gengivne evangelium.

I København havde man truffet forberedelse til at sende ældste Magleby til Zion. Fredag den 1. april 1859 gik han omborg i skibet "L.N.White" sammen med 354 hellige fra hele Skandinavien, heraf 18 fra Norge.

Forud havde han besøgt sin familie i Dragør. Af hans dagbog kan man se, hvor højt han elskede sin familie. Derfor må det have været med blandede følelser, at han forlod Danmark, for hans far havde i ophidselse forbudt ham nogensinde at vende hjem igen, fordi han ikke ville afsværge sin tro på det gengivne evangelium.

I den lille gruppe nordmænd befandt sig en ung pige Gjertrud Marie Christiansen Roe, som ældste Magleby havde døbt i Norge og opfordret til at rejse med ham til Zion. Ombord på skibet gjorde emigranternes ledere ham opmærksom på, at hvis han var forelsket i pigen, så måtte han hellere gifte sig med hende straks. De blev viede dagen efter, den 8. maj 1859 af skibets kaptajn.

Via Grimsby og Liverpool gik rejsen til New York og derfra videre til Florence i Nebraska. Herfra fortsattes til fods i kaptajn George Rowleys håndkærrekompagni. Hans blev leder for en trediedel af danskerne.

Undervejs fandt han en dag i sandet en læderpung fyldt med guld. Dagen efter stødte kompagniet på en gruppe mismodige guldgravere, der fortalte, at de havde tabt en pung med al deres guld til en værdi af 8.000 dollars. Da Hans hørte dette, afleverede han pungen til dem og modtog 5 dollars og en pose salt i findeløn. Ærlighed betød mere end rigdom for den unge dansker.

Den 22. august nåede kompagniet Green River, hvor forsyningsvogne fra Salt Lake City skulle møde dem og bringe dem det sidste stykke igennem ørken og bjerge. Men der var ingen vogne arriveret, og de trætte håndkærrefolks rationer var alle opbrugte. Om aftenen delte man den sidste smule mel, der var tilbage. Der blev en spiseskefuld til hver person. Man slagtede to okser, som havde trukket forsyningsvognen, og dermed var provianten opbrugt.

Næste dag sammenkaldte George Rowley emigranterne og fortalte dem om deres chancer for at overleve. Han anbefalede, at de sparede på kræfterne ved at blive i lejren og håbe på at forsynet ville bringe hjælp. Da var det, at den unge dansker trådte frem og med begejstring bar vidnesbyrd om, hvorledes Herren ofte havde hjulpet ham, når han selv havde gjort sit yderste. Skulle dødens engel komme, så ville han ikke findes sovende, men kæmpende for at nå frem til Zion. Han ønskede at fortsætte rejsen, som han havde gjort hver morgen, og var nogen af samme sindelag, kunne de slutte sig til ham.

De hellige under Hans Maglebys ledelse valgte alle at følge ham, mens resten af kompagniet blev tilbage. På knurrende maver fortsatte de deres anstrengende rejse. På andendagen mødtes de med forsyningsvognene og var reddede. Det viste sig, at resten af kompagniet kun var en halv dagsrejse efter dem, for de havde alle besluttet sig til at følge danskerens eksempel og var vandret bagefter ham. Hele kompagniet ankom i god behold til Saltsødalen.

I Zion etablerede Hans Olsen Magleby et møbelværksted, og det klarede han sig godt ved. Han fulgte budet om flere hustruer og yderligere to kvinder - Elisa Marthine Svendsen og Anne Larsen - blev viet til ham.

I 1881 modtog han kaldet til at rejse til Danmark som missionær. Han virkede i Danmark og i Norge i to år, og da han kom hjem rapporterede han, at han under sin mission havde rejst 38.547 km, holdt 363 møder, salvet 79 syge, døbt 20, bekræftet 53, velsignet 32 børn og ordineret 21 mænd til præstedømmet.

I seks måneder var han arbejdsmissionær og var med til at bygge den smukke og berømte trappe i Manti templet. Han tjente som seniorpræsident i halvfjerdsernes kvorum i Sevier Stake indtil 24. juni 1900, da apostelen Anthon H. Lund ordinerede ham til patriark. Han virkede i denne kaldelse indtil han døde som 68-årig den 16. august 1903.

Hans Olsen Magleby efterlod sig en stor familie og mange af hans efterkommere har været trofaste sidste dages hellige. En af dem udførte tre missioner til New Zealand, to gange som missionspræsident, og en dansk missionspræsident, Don Christensen, tælles også iblandt hans efterkommere. Selv har jeg nydt megen gæstfrihed hos et af hans oldebørn i Salt Lake City. □